

موضوع آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۶ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۵/۳۹۶۷۳ مورخ ۱۳۸۱/۳/۱۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد ماده (۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و ماده (۲۳) قانون برنامه و بودجه - مصوب ۱۳۵۱ - تصویب نمود.

ماده ۱- کاربرد

مقررات این آیین‌نامه در اجرای قانون آیین‌نامه معاملات دولتی و درمورد پیش‌پرداخت و مبلغ و نوع تضمین‌ها شامل قراردادهای خدمات مشاوره، مدیریت طرح، امور تحقیقاتی، امور پیمانکاری ساخت تجهیزات و نصب، به تنهایی یا به صورت مجموعه‌ای از دو یا چند مورد از آنها می‌باشد.

ماده ۲- انواع تضمین قراردادهای از نظر موضوع کاربرد آنها در قرارداد به شرح زیر است:

الف - تضمین شرکت در مناقصه (وجه‌التزام).

ب - تضمین انجام تعهدات.

ج - تضمین پیش‌پرداخت.

د - تضمین حسن انجام کار.

ماده ۳- انواع ضمانت‌های معتبر در معاملات دولتی به شرح زیر است:

الف - ضمانت‌نامه بانکی.

ب - بیمه‌نامه^(۱).

ج - وجه نقد.

د - سفته باامضای صاحبان امضای مجاز با مهر شرکت.

ه - سایر ضمانت‌نامه‌ها شامل:

۱- ضمانت‌نامه‌های صادرشده از سوی مؤسسات اعتبار غیربانکی که دارای مجوز لازم از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران هستند.

۲- وثیقه ملکی معادل نود درصد (۹۰٪) ارزش کارشناسی رسمی آن.

۳- اوراق مشارکت (بی‌نام) منتشر شده از سوی وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، شرکت‌های دولتی، شهرداری‌ها و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی که از سوی دولت یا بانک‌ها تضمین شده باشد.

۴- سهام شرکت‌های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به مأخذ هفتاد درصد (۷۰٪) ارزش روز آن.

۵- مطالبات قطعی شده قراردادهای از سوی دستگاه‌های اجرایی و ذیحسابان مربوط.

ماده ۴- در قراردادهای خدمات مشاوره، قراردادهای خدمات مدیریت طرح و امور تحقیقاتی تضمین‌ها از نوع تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار است که به شرح زیر تعیین و پرداخت می‌شود:

الف - پیش‌پرداخت - مبلغ پیش‌پرداخت برای خدمات مربوط به مطالعه و طراحی و خدمات تحقیقاتی، معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه حق‌الزحمه مربوط (مبلغ برآورد حق‌الزحمه) و برای خدمات مربوط به ساخت و تحویل معادل ده درصد (۱۰٪) مبلغ اولیه حق‌الزحمه مربوط می‌باشد که در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی و بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می‌شود.

ب - تضمین حسن انجام کار - بابت تضمین حسن انجام کار، معادل ده درصد (۱۰٪) از هرپرداخت حق‌الزحمه کسر و در حساب سپرده نگهداری می‌شود.

مبالغ نقدی سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی، به طرف قرارداد دستگاه اجرایی بازگردانده می‌شود.

ج - تضمین معتبر در این قراردادها شامل تضمینهای نوع "الف" و "ب" و "د" و "ه" مندرج در ماده (۳) می باشد.

ماده ۵- در قراردادهای بیمانکاری و نصب انواع تضمینها شامل تضمین در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیشپرداخت و تضمین حسن انجام کار می باشد که به شرح زیر مبلغ آنها تعیین و پرداخت می شود:

الف - تضمین شرکت در مناقصه - مبلغ تضمین شرکت در مناقصه برحسب درصدی از برآورد هزینه اجرای کار به شرح جدول زیر تعیین می شود.

برآورد هزینه اجرای کار به میلیون ریال	تا ۱۰۰	مازاد بر ۱۰۰ تا ۱۰۰۰	مازاد بر ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰	مازاد بر ۱۰۰۰۰/۰۰۰
درصد	۵	۰/۵	۰/۳	۰/۲

تضمین معتبر برای شرکت در مناقصه شامل تضمینهای نوع "الف"، نوع "ب" و نوع "ج" مندرج در ماده (۳) می باشد.

ب - تضمین انجام تعهدات - مبلغ تضمین انجام تعهدات معادل پنج درصد (۵٪) مبلغ اولیه پیمان (مبلغ پیشنهادی بیمانکار) است. تضمین معتبر برای انجام تعهدات برحسب درصدی از مبلغ اولیه پیمان به شرح جدول زیر است.

مبلغ اولیه پیمان به میلیارد ریال	تا ۳۰	بیش از ۳۰ تا ۷۰		بیش از ۷۰
درصد	۵	۵		۵
نوع ضمانتنامه (به شرح مندرج در ماده (۳))	"الف" و "ب" "ج" و "ه"	"الف" و "ب" "ج" و "د" و "ه"	"الف" و "ب" "ج" و "ه"	"الف" و "ب" "ج" و "د" و "ه"

ج - پیشپرداخت: مبلغ پیشپرداخت معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ اولیه پیمان است.

مبلغ پیشپرداخت حداقل در سه قسط به شرح زیر در ازای تضمین به نفع دستگاه اجرایی بدون کسر کسورات قانونی پرداخت می شود:

قسط اول معادل هشت درصد (۸٪) پس از تحویل کارگاه، قسط دوم معادل شش و نیم درصد (۶/۵٪) پس از تجهیز کارگاه لازم برای شروع عملیات و قسط سوم معادل پنج و نیم درصد (۵/۵٪) پس از انجام سی درصد (۳۰٪) مبلغ اولیه پیمان طبق صورت وضعیتهای موقت بدون محاسبه مصالح پای کار.

پس از واریز اقساط اول و دوم پیشپرداخت، معادل چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) از مبلغ ناخالص تمام صورت وضعیتهای موقت (به استثنای تعدیل، مابهالتفاوت مصالح و پرداختهای مشابه) کسر می شود و برای واریز قسط سوم معادل هشت درصد (۸٪) علاوه بر چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) یاد شده از صورت وضعیتها کسر می شود به نحوی که مبلغ پیشپرداخت تا آخرین صورت وضعیت موقت مستهلک شود.

در صورت ضرورت تادیه پیشپرداخت در بیشتر از سه قسط و یا تفکیک پیشپرداخت بخشهای مختلف کار، اقساط پیشپرداخت و نحوه واریز آنها، باید در شرایط خصوصی پیمان مربوط درج شود.

تضمین معتبر برای پیشپرداخت شامل تضمینهای نوع "الف"، "ب" و "ه" مندرج در ماده (۳) می باشد.

تبصره - دستگاههای اجرایی می توانند به جای تضمینهای تأدیه پیشپرداخت، سفته باامضای صاحبان امضای مجاز شرکت بیمانکار دریافت کنند به شرط آنکه مبلغ پیشپرداخت را به حساب مشترک دستگاه اجرایی و بیمانکار واریز نموده و با نظارت دستگاه اجرایی به مصرف تجهیز کارگاه، تکمیل ماشینآلات و خرید مصالح برسانند. بیمانکار باید ماشینآلات خریداری شده از این محل را به عنوان وثیقه واریز پیشپرداخت در رهن دستگاه اجرایی قرار دهد و تا تصفیه بدهی خود بابت پیشپرداخت حق خارج کردن آنها را از کارگاه بدون اجازه دستگاه اجرایی ندارد.

د - تضمین حسن انجام کار- بابت تضمین حسن انجام کار معادل ده درصد (۱۰٪) از هر پرداخت (صورت وضعیت موقت تعدیل، مابه‌التفاوت و پرداخت‌های مشابه) کسر و در حساب سپرده نگهداری می‌شود. هشتاد درصد (۸۰٪) مبالغ سپرده حسن انجام کار در ازای تضمین‌های نوع "الف"، "ب" و "هـ" مندرج در ماده (۳) به پیمانکار بازگردانده می‌شود.

ماده ۶- در قراردادهای ساخت تجهیزات تضمین‌های معتبر از نوع تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار می‌باشد.

مبلغ و شرایط تضمین‌های این نوع قراردادها طبق مقررات تعیین شده برای قراردادهای پیمانکاری و نصب (درج شده در ماده (۵)) می‌باشد.

تبصره - مبلغ پیش‌پرداخت در قراردادهای موضوع این ماده معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مبلغ اولیه قرارداد است. اقساط پیش‌پرداخت با توجه به برنامه زمانی ساخت و تحویل تجهیزات و نیز اقساط بازگرداندن پیش‌پرداخت به تناسب تحویل تجهیزات و پرداخت وجه آنها تعیین و در شرایط خصوصی قراردادهای مربوط درج می‌شود.

ماده ۷- در قراردادهایی که شامل دو یا چند مورد از کارهای مشاوره، مدیریت طرح، ساخت تجهیزات، ساختمان و نصب می‌باشد، انواع تضمین‌ها شامل تضمین شرکت در مناقصه، تضمین انجام تعهدات، تضمین پیش‌پرداخت و تضمین حسن انجام کار می‌باشد. مبلغ و شرایط تضمین‌های این نوع قراردادها طبق مقررات تعیین شده برای قراردادهای پیمانکاری و نصب (درج شده در ماده (۵)) می‌باشد. مبلغ و شرایط پیش‌پرداخت این قراردادها با توجه به نسبت مبلغ برآورد هزینه تجهیزات و مبلغ برآورد هزینه اجرا (پیمانکاری و نصب) به تناسب طبق مواد (۵) و (۶) تعیین می‌شود.

ماده ۸- شرایط پیش‌پرداخت و تضمین در سایر قراردادها مانند قراردادهای خرید مواد، مصالح و تجهیزات و قراردادهای حمل و نقل تابع آیین‌نامه معاملات دولتی هستند.

ماده ۹- دستگاه‌های اجرایی باید از برگه‌های (فرم‌های) پیوست این آیین‌نامه (نمونه یک تا چهار) برای تضمین‌های نوع "الف" و "ب" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند. شرایطی که در برگه‌های یاد شده برای استرداد یا ابطال ضمانت‌نامه‌های بانکی و ضمانت‌نامه‌های بیمه‌ای تعیین شده است برای انواع دیگر تضمین نیز باید رعایت شود.

ماده ۱۰- سایر شرایط لازم در مورد تضمین‌های قرارداد طبق شرایط عمومی قراردادهای مصوب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.

ماده ۱۱- دستورالعمل استفاده از تضمین‌های نوع "هـ" مندرج در ماده (۳) تا دو ماه پس از ابلاغ این تصویب‌نامه به وسیله سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و توسط سازمان یاد شده برای اجرا ابلاغ می‌شود. تا ابلاغ آیین‌نامه مذکور، دستگاه‌های اجرایی می‌توانند با تشخیص خود از تضمین‌های نوع "هـ" مندرج در ماده (۳) استفاده کنند.

ماده ۱۲- تضمین معتبر برای انعقاد قرارداد با شرکت‌های خارجی، فقط ضمانت‌نامه بانکی از بانک‌های مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است. در کمترین حالت، مبلغ ضمانت‌نامه بخش ارزی قراردادها باید به ارز باشد. مبلغ پیش‌پرداخت و شرایط پرداخت یا بازپرداخت سهم ارزی پیش‌پرداخت قراردادها، طبق ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان واگذاری کارها می‌باشد.

ماده ۱۳- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی به سوالات احتمالی را برعهده دارد.

ماده ۱۴- از تاریخ اجرای این آیین‌نامه، تصویب‌نامه‌های شماره ۱۰۸۴۶۲ مورخ ۱۳۶۴/۱۲/۲۱ و شماره ۳۳۷۶۷/۳۳۷۶۷ ت ۳۲۵ هـ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ و شماره ۵۶۹۸۶/۵/۲۰ مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۰ و شماره ۶۰۸۹۸/۶ ت ۱۸۱۵۵ هـ مورخ ۱۳۷۶/۴/۲۰ و شماره ۱۹۰۳۳/۱۹۰۳۳ ت ۱۹۴۱۱ هـ مورخ ۱۳۷۷/۳/۲۷ و شماره ۱۴۵۴۸/۱۴۵۴۸ ت هـ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۸ لغو می‌گردد.